

סכום חלקת כנות חוות מתיתיהו 1993 - 2001

שמעון אנטמן, יעל גרינבלט אברון
גלית רדל, נורית בר סיני - מו"פ צפון
אמנון שנר, יובל עוגני - חוות מתיתיהו

רקע

כנת המהלב הינה הכנה העיקרית לדובדבן מתוק בישראל. לכנה יתרונות רבים ובהם ריסון הצימוח, כניסה מוקדמת לפוריות, והתאמה מצוינת לאדמות גיריות ודלות. לכנה חסרון בולט והוא אי התאם חלקי שגורם לתמותה או ניוון של העצים בשלב מוקדם בחיי המטע. במטרה למצוא כנה חליפית לכנת המהלב הוקמה בשנות התשעים בחוות מתיתיהו חלקה לבחינת כנות לגודגדן.

פירוט מבנה הניסוי

הזנים העיקריים שנבחנו היו בינג ובורלה זנים נוספים שנטעו להפריה ושהיו בבחינה הם וואן וצינוק. החלקה ניטעה בבלוקים באקראי כל צירוף משני הזנים העיקריים ניטע ב-5 חזרות בכל חזרה יש 4 עצים. עצי הגבול היו המפריים כך שגם מהם היו 5 חזרות עץ אחד לחזרה.

הכנות הנבחנות הם :

מהלב – Prunuse Mahalab הכנה הסטנדרטית בארץ לגודגדן.
קולט – Prunuse Avium X Prunuse Pseudocerasus כנה שמקורה באנגליה מקנה לעץ צימוח חזק עמידה לאדמות כבדות עם ניקוז לקוי.
Prunuse Cerasus -CAB 1 מקור הכנה באיטליה, כנה מרסנת בכ- 30% את הצימוח לעומת כנת המהלב. מהכנה יוצאים סורים (חזירים) רבים.
Prunuse Cerasus CAB6 מקור הכנה באיטליה, כנה מרסנת בכ- 30% את הצימוח לעומת כנת המהלב. מהכנה יוצאים סורים (חזירים) רבים.
Prunuse Mahalab X Prunuse Avium - MxM 2 לכנה עוצמת צימוח חזקה.
Prunuse Mahalab X Prunuse Avium - MxM 40 לכנה עוצמת צימוח חזקה.
Prunuse Mahalab X Prunuse Avium - MxM 60 לכנה עוצמת צימוח חזקה מאד.

טיפול ממשק בחלקות

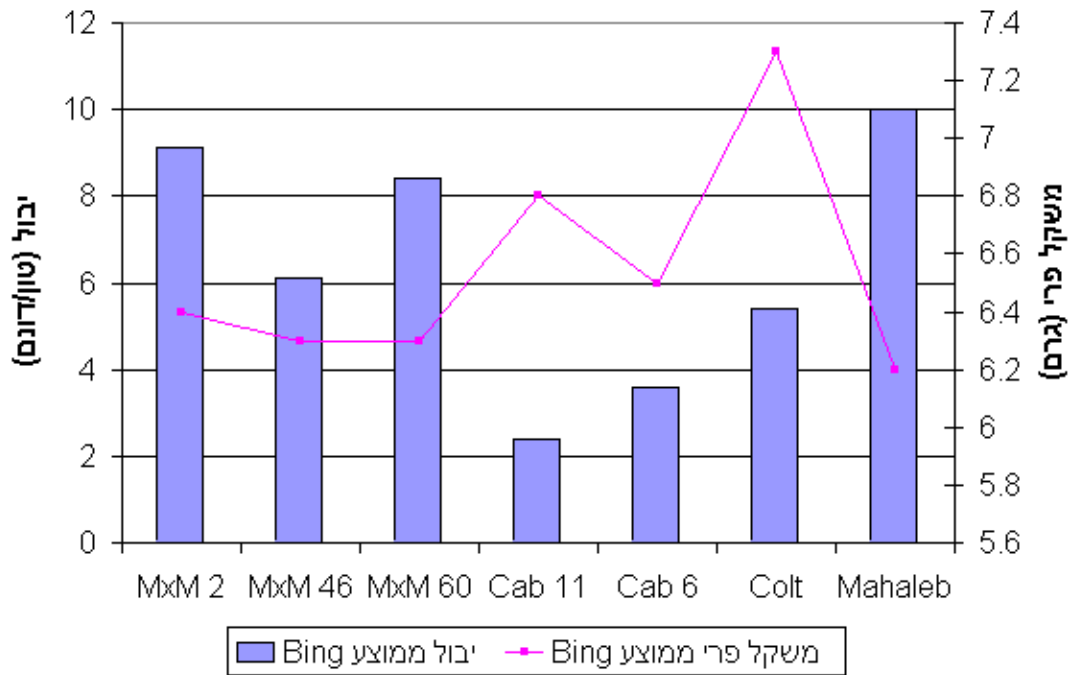
הטיפול במשך כל שנות אחזקת החלק היה סטנדרטי , על הממצאים וסיכומי הניסוי שימסרו להלן מעיבה העובדה שבמהלך הניסוי נתקלנו בקשיים רבים , אמינות הזנים הייתה מוטלת בספק , והחלקה לא נכנסה לפוריות עד לסוף הניסוי.

תוצאות

לאחר ארבע שנות תצפית אפשר לראות מהגרפים המובאים בזנים השונים את התוצאות הבאות :

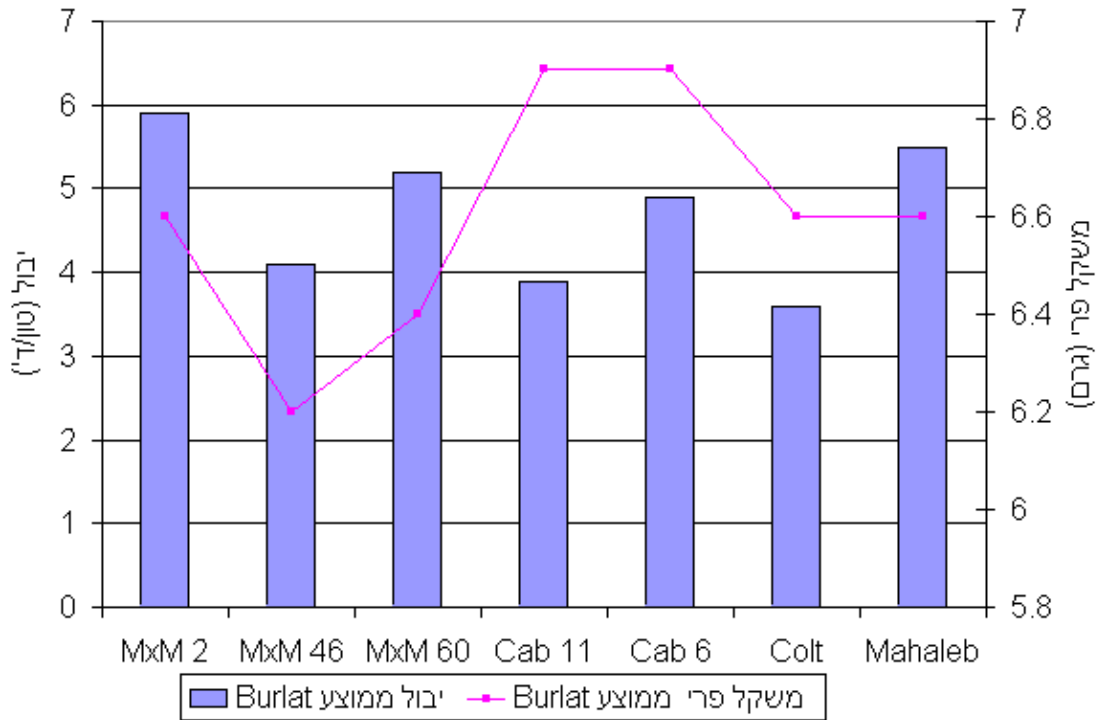
- בזן בינג הכנות המצטינות בכניסה לפוריות הן המהלב וה- MxM2. כנת הקולט הצטיינה בגודל הפרי.
- בזן בורלה הכנות המצטינות בכניסה לפוריות הן המהלב וה- MxM2.
- בזן צ'ינוק הכנה המצטינת בכניסה לפוריות היא MxM2.
- כנת הקולט גורמת לאחור בכניסה לפוריות .
- הכנות Cab11 Cab6 גורמות לריסון עוצמת הצימוח וקבלת עצים בינוניים.
- כנות ה MxM לסוגיהם היו טובות יחסית בהכנסת העצים לפוריות.
- אין כנה מצטיינת בהקניית גודל לפרי , ההתרשמות היא שבמקרים בהם גודל הפרי בא לידי ביטוי היה זה בעיקר בגלל יבול נמוך, ולא בגלל תכונות הכנה.
- בזן ואן בגלל בלבול גדול בזהות השתילים (חלק גדול מהזן ואן "הפך" להיות רנייר עם חלוף השנים).
- בכנות Cab11 Cab6 והקולט יש סורים רבים.
- אין להכנס לניסוי כלשהו כאשר אמינות השתילים מוטלת בספק.

איור 1: יבול ומשקל פרי (ממוצע 4 שנים) בזן בינג

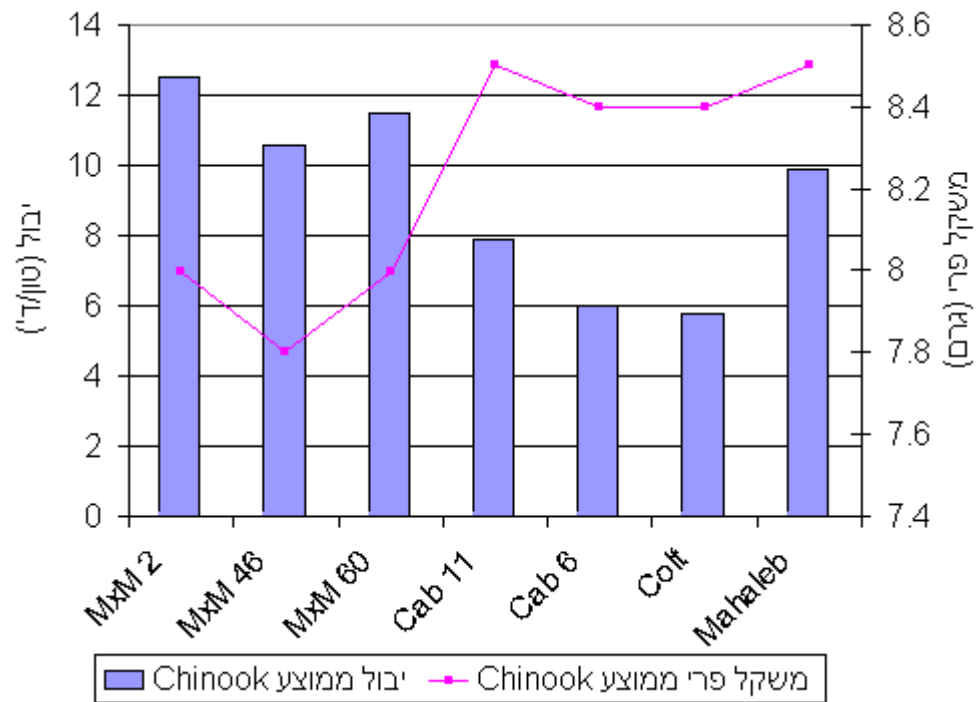
לאחר ארבע שנות תצפית בזן בינג הכנות המצטיינות ביבול הן המהלב ו-MxM2. בגודל הפרי הצטיינה כנת הקולט.

איור 2: יבול ומשקל פרי (ממוצע 4 שנים) בזן בורלה

לאחר ארבע שנות תצפית בזן בורלה הכנות המצטיינות ביבול הן המהלב ו-MxM2. בגודל הפרי הצטיינו כנות ה-Cab 6 ו-Cab11.

איור 3: יבול ומשקל פרי (ממוצע 4 שנים) בזן צ'ינוק

לאחר 4 שנות תצפית בזן צ'ינוק הכנה המצטיינת ביבול היא MxM2. בגודל פרי מצטיינת כנת המהלב.

סיכום

- לאחר 4 שנות תצפית כנות ה ל – MxM לסוגיהם השונים נראות מעניינות מאד כאשר הבולטת מביניהם היא הכנה MxM2.
- כנת המהלב היתה אף היא מהמצטינות .
- כנות ה-Cab6 Cab11 לא מראות יתרונות כלשהם.
- כנת הקולט גורמת לאחור בכניסה לפוריות.